

EL DOCUMENT DEL MES ÉS...

Núm. 15, febrer 2013

Comunicat de bàscula de la pedra d'escullera pesada

Puerto de Tarragona

DIRECCIÓN DE LAS OBRAS

CONSTRUCCION DE LOS NUEVOS DIQUES

ESCOLLERAS

BÁSCULA DE LAS OBRAS

Piedra de escollera pesada y embarcada el día 27 de febrero de 1913
a las 14, correspondiente al Pabellón, cañonera de defensa.

Hora de llegada del tren en la báscula	Número de los vagones y gabarras	Número de las cadenas	Peso de las cadenas en Kgs.	CLASES DE ESCOLLERA					PESOS		Despachado según guía número.	OBSERVACIONES
				1.ª	2.ª	3.ª	4.ª	5.ª	BRUTOS Kilogramos	NETOS Kilogramos		
	25											
	26	50		1	1				10.500	8070		
	27	60							2.943	6166		
	28	70							3.104	6493		
	29	80							10.777	8355	11866	Piedra 14.132
	30	90							10.777	8355	11866	Piedra 14.132
	31	100							9.307	7497		
	32	110							4.601	3929		
	33	120							3.052	2784		
	34	130							3.345	2735		
	35	140							10.745	7695		Piedra 14.132
	36	150							9.820	7870	11867	Piedra 14.132
	37	160							9.707	7167		
	38	170							9.707	7107		
	39	180							4.824	2724		
	40	190							6.094	4304		
	41	200							2.764	4365		Piedra 14.132
	42	210							5.535	4402	11868	Piedra 14.132
	43	220							6.006	4366		
	44	230							5.670	4760		
	45	240							3.725	6977		
	46	250							9.541	7525		Piedra 14.132
	47	260							8.642	6208	11869	Piedra 14.132
	48	270							10.070	7810		
	49	280							5.567	4187		
	50	290							4.467	2699		
									1567.999	11868.008		

Dades del document

Arxiu del Port de Tarragona (APT). Fons Junta d'Obres del Port de Tarragona-Autoritat Portuària de Tarragona. Comunicat de la bàscula de les obres de la pedra d'escullera pesada i embarcada el dia 27 de febrer de 1913. Signatura 1315.

El context

Ara fa 100 anys, el febrer de 1913, dirigia el Port de Tarragona l'enginyer José Luis de Briones que ocupà el càrrec fins l'any 1919. Ell va ser l'encarregat de projectar el moll de Llevant, tot i que aquesta obra no es va dur a terme fins l'any 1927 per manca de recursos.

Son els anys previs a la Primera Guerra Mundial en què el Port de Tarragona és el vuitè de l'Estat (1909) i en què destaca especialment l'exportació de productes, on el producte estrella ja no serà el vi, sinó l'oli procedent de les terres lleidatanes. Comença a tenir pes també la comercialització de la fruita seca: ametlles i avellanes, principalment, el licor Chartreuse fabricat a Tarragona, el plom de les mines de Bellmunt del Priorat i el tartrà fabricat a Reus.

Continuen les obres de construcció dels anomenats nous dics que son la prolongació del dic de Llevant i la del dic de l'Oest.

El contingut i l'estructura

Els dics dels ports son obres d'enginyeria marítima força complexes en les quals intervenien en aquella època diversos tipus de maquinària: locomotores i vagonets de tren per traslladar la pedra des de les pedreres, i gavarres, grues, gànguils i càbries per llençar-la al mar.

El document que analitzem és un comunicat diari emès per l'encarregat de la bàscula de les obres en el qual hi consta la pedra d'escullera pesada i embarcada el dia 27 de febrer de 1913, amb les anotacions següents: hora d'arribada del tren a la bàscula, els números dels trens i gavarres, els números de les vagonets, el pes de les cunyes o cadenes, les classes d'escullera (fins a cinc tipus) i el nombre de pedres, els pesos bruts i nets, despatxat segons guia i el seu número i un camp d'observacions.

Hi pot constar també, com és el cas, alguna anotació fora del comú com la que apareix relativa a la suspensió dels treballs per pluja.

La utilitat del document

La construcció de dics i molls en els ports son obres de llarga durada i de gran envergadura, especialment en els segles XVIII i XIX, en què els mitjans tècnics eren força més rudimentaris que els que s'empren avui en dia.

Eren, per tant, de llarg recorregut aquestes obres, tant és així, que el dic de Llevant del Port de Tarragona, per exemple, principal artèria de la infraestructura portuària, s'inicià l'any 1790 quan es reprengueren les obres del port modern i finalitzaren l'any 2007, data en què s'arribà als 4.810 metres de llargada actuals.

Més de 200 anys de treballs que han generat, per força, molta documentació: projectes i liquidacions, certificats, concursos i adjudicacions d'obra, registres d'escullera, adquisició de maquinària, presidaris i personal contractat que varen treballar-hi, transport d'escullera i de pedra (primer amb carros i mules, i després amb vagonetes), fotografies, i una gran quantitat de plànols d'aquesta obra majestuosa i tan dilatada en el temps.